

SAMHÖRIGHET, RELATIONER OCH BEKRÄFTELSE – NÄR YNGRE BARN VISAR OCH GÖR VÄLBEFINNANDE

Louise Eriksson

Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitet

I denna presentation kommer preliminära analyser delas av en studie om barns görande av välbefinnande. De flesta barn i Sverige växer idag upp med goda förutsättningar för att må bra. Men för vissa barn kan uppväxten innebära stora brister i sina livsvillkor och mindre gott välbefinnande. När det kommer till risker för barns välbefinnande för Crivello, Camfield & Woodhead (2009) fram att barn befinner sig i en särskild utsatt omständighet som innebär en ökad risk för att deras välbefinnande äventyras på grund av beroendeställning och avsaknad av makt. Intresset för barns välbefinnande har under senare år ökat och har kommit att få en central roll i policyformuleringar samt i forskningskontexter. Även om välbefinnande är centralt i flertal diskussioner, har dess mångtydiga innebörd och praktiska implementering lett till kritik (Ridell & Carmichael, 2019; Skolverket, 2019). Med sin mångtydiga innebörd menar Spratt (2016) att välbefinnande är komplext och svårdefinierat samt att det saknas konsensus om dess användning och förståelse. Trots intresset för barns välbefinnande saknas fortfarande kunskap om yngre barns perspektiv på välbefinnande (Mashford-Scott et al, 2012). Välbefinnande formaliseras och lyfts i stället fram utifrån vuxnas förståelser av barn och deras närmiljö där barns välbefinnande tenderar att reduceras till mätningar och utfallsmått med mindre utrymme till relationella värden och gemensamt skapande med barn (Watson et al, 2012). Med reduceringen följer risker för att välbefinnande blir indikatorer skapade av vuxna som mäts snarare än hur det kan förstås och vad det kan innebära och betyda för barn själva (Davis & Smith, 2017; Tisdall, 2015).

Denna studie har en fenomenologisk utgångspunkt där barn ses som *upplevare* och *skapare* i sina liv snarare än mottagare och betraktare (jmf Frykman & Gilje 2003) och syftar till att synliggöra hur yngre barn visar och gör välbefinnande. För att utforska yngre barns sätt att visa och göra välbefinnande har jag valt en etnografisk och medskapande forskningsansats. Studien har jag genomfört tillsammans med femton barn i åldrarna ett till sex år på en förskola som barnen bestämde skulle heta Katten. Under sju månader (ca 130 h) har jag deltagit i både obundna och styrda aktiviteter med barnen. Aktiviteter kopplat till gemensamt utforskande om välbefinnande har varit initierade av både barnen och mig. Katten är lokaliserad i ett så kallat ”socioekonomiskt utsatt område” i en kommun med drygt 20 000 invånare belägen i södra Sverige. Valet av förskola har på så sätt möjliggjort deltagande av barn med varierande bakgrunder.

Övergripande har arbetet tillsammans med barnen visat att välbefinnande för dem inte är statiskt utan handlar snarare om något föränderligt och är sammanbundet med relationer,

samhörighet och med att bli bekräftad. Empirin lämnar flera exempel på hur barn värdesätter familjerelationer, visar omtanke, strävar efter gemenskap samt efter att bli sedd och vara viktig för den de är. Sammantaget visar barnen på betydelsen av att uppleva välbefinnande där de befinner sig i stunden och som medskapare till både eget och andras välbefinnande. Vägen till välbefinnande är för barnen i studien detsamma som målet.

Nyckelord: Välbefinnande, Yngre barn, Aktörskap, Etnografi, Medskapande forskning

REFERENSER

- Crivello, G., Camfield, L., & Woodhead, M. (2009). How can children tell us about their well-being? Exploring the potential of participatory research approaches within young lives. *Social indicators research*, (90:1), 51-72.
- Davis, J.M. & Smith, M. (2017). Children's rights, social justice and family support. I: Dolan, P. & Frost, N. (eds.) *The Routledge Handbook of Global Child Welfare*. London: Routledge.
- Frykman, J. & Gilje, N. (2003) (Eds.). *Being There. New Perspectives on Phenomenology and the Analysis of Culture*. Latvia: Nordic Academic Press:
- Mashford-Scott, A., Church, A., & Tayler, C. (2012). Seeking Children's Perspectives on their Wellbeing in Early Childhood Settings. *International Journal of early Childhood*, (44), 23-247.
- Ridell, S. & Carmichael, D. (2019). The biggest extension of rights in Europe? Needs, rights and children with additional support needs in Scotland. *International Journal of Inclusive Education*, 23(5), 473-490.
- Skolverket (2019). *Hälsa för lärande – lärande för hälsa*. Stockholm: Skolverket.
- Spratt, J. (2016). Childhood wellbeing: what role for education? *British Educational Research Journal*, 42(2), 223-239.
- Tisdall, K. (2015). Children's Rights and Children's Wellbeing: Equivalent Policy Concepts? *Journal of Social Policy*, (44:4), 807-823.
- Watson, D., Emery, C. and Bayliss, P. with Boushel, M. and McInnes, K. (2012). *Children's Social and Emotional Wellbeing in Schools: A Critical Perspective*. Bristol: The Policy Press.